

Συρρίκνωση δικτύου, ψηφιακός τραπεζικός αποκλεισμός Ερωτήσεις-απαντήσεις

1. Η ψηφιοποίηση και οι νέες τεχνολογίες οδηγούν σε κλείσιμο των καταστημάτων δικτύου, καθώς και σε μείωση προσωπικού στις Τράπεζες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Γιατί η ΟΤΟΕ να αντιτίθεται σε μια «φυσιολογική» τάση εξέλιξης, που ακολουθείται και στην Ελλάδα;

Πράγματι, σε ολόκληρη την Ε.Ε. σημειώθηκαν μειώσεις στο δίκτυο καταστημάτων και στην απασχόληση στις Τράπεζες την τελευταία δεκαετία. Όμως, στην Ελλάδα έχουμε **υπερβολική συρρίκνωση και υποστελέχωση του κλάδου**, σε σχέση με την υπόλοιπη Ευρώπη. Μια Ευρώπη αναμφισβήτητα πιο αναπτυγμένη, από άποψη ψηφιακής Τραπεζικής και συναλλακτικών συνηθειών.

Η υπερβολική συρρίκνωση στην χώρα μας δεν οφείλεται τόσο στην τεχνολογική πρόοδο, με την οποία δεν είμαστε αντίθετοι, οφείλεται κυρίως σε ακραίες επιλογές συρρίκνωσης του εγχώριου Τραπεζικού Συστήματος, με κύριο στόχο την περικοπή κόστους και όχι την καλύτερη εξυπηρέτηση της πελατείας. Οι πολιτικές αυτές ενισχύθηκαν μέσα στην πανδημία και συνεχίζονται μέχρι σήμερα.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας, οι Τράπεζες συνέχισαν και συνεχίζουν να κλείνουν καταστήματα και να οδηγούν στην έξοδο εργαζόμενους, ως δήθεν «πλεονάζον προσωπικό».

Αντί να επενδύσουν σε σχέδια ανάπτυξης, που είναι προϋπόθεση για να παίξουν υπεύθυνα τον ρόλο τους στην απαραίτητη στήριξη της οικονομίας, οι Διοικήσεις των Τραπεζών συνεχίζουν να είναι προσδεδεμένες σε αδιέξοδες λογικές συρρίκνωσης. Σε **ένα κοντόφθαλμο «κυνήγι» δεικτών κόστους**, που ήδη είναι από τους χαμηλότερους στην Ευρωζώνη. «Μπαλώνουν» τις πάγιες ελλείψεις με εξωτερικές αναθέσεις και πρόσκαιρο προσωπικό. Έτσι **αυξάνουν στο έπακρο τον φόρτο εργασίας των τραπεζοϋπαλλήλων στα εναπομένοντα καταστήματα δικτύου**, με συνέπεια να δημιουργούνται προβλήματα και εντάσεις στην εξυπηρέτηση της πελατείας.

Από το «ο πελάτης έχει πάντα δίκιο» πριν την κρίση, περάσαμε σήμερα στο άλλο άκρο «δεν μας ενδιαφέρουν όλοι οι πελάτες».

2. Σε τι διαφοροποιείται η πρακτική των Τραπεζών στην Ελλάδα, σε σχέση με αντίστοιχες τάσεις στην Ευρωζώνη;

Οι συγκρίσεις, με βάση τα δεδομένα που δημοσιοποιεί περιοδικά η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, σε συνδυασμό με δεδομένα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, είναι συντριπτικές.

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στους παρακάτω Πίνακες είναι αποκαλυπτικά για το τι συνέβη την 10ετία μεταξύ 2010-2021:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

	Ευρωζώνη		Μεταβολή	Ελλάδα		Μεταβολή
	2010	2021		2010	2021	
Αρ. καταστημάτων	182.478	114.180	-37,4%	4.005	1.560	-61,0%
Αρ. ATM	320.970	288.200	-10,2%	8.550	5.700	-33,3%
Αρ. Προσωπικού	2.138.750	1.740.579	-18,6%	63.408	30.998	-51,1%
Πηγή: ΕΚΤ						

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

	Ευρωζώνη		Μεταβολή	Ελλάδα		Μεταβολή
	2010	2021		2010	2021	
Κάτοικοι ανά τραπεζοϋπάλληλο	149	197	-32,2%	175	344	-96,6%
Κάτοικοι ανά κατάστημα	1813	3000	-65,5%	2777	6845	-146,5%
Αρ. καταστημάτων ανά 100.000	68,66	41,71	-39,3%	44,98	18,22	-59,5%
Αρ. ATM ανά 100.000	110,6	105,2	-4,9%	80,43	63,87	-20,6%
Αρ. καταστημάτων ανά 1000 km ²	66,28	41,47	-37,4%	30,35	11,82	-61,1%
Αρ. ATM ανά 1000 km ²	109,69	104,68	-4,6%	57,43	45,85	-20,2%

3. Το χαμηλό ΑΕΠ της χώρας μας δικαιολογεί τις διαφορές στους δείκτες με τις χώρες της Ευρωζώνης;

Όταν η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δημοσιοποιεί τα αντίστοιχα συγκριτικά στοιχεία, δεν τα σταθμίζει με το ΑΕΠ, ούτε με το μέγεθος της εγχώριας αγοράς. Στόχος, άλλωστε, των Τραπεζών δεν πρέπει να είναι μόνο τα υπέρ- κέρδη, αλλά η κάλυψη των αναγκών της πελατείας, της οικονομίας και της κοινωνίας.

Την 10ετία 2010-2020 οι Τράπεζες έφεραν ως επιχείρημα την επιβάρυνση από τα κόκκινα δάνεια και έτσι δικαιολογούσαν τις επιλογές «νοικοκυρέματος και συρρίκνωσης». Τώρα που απαλλάχθηκαν σε μεγάλο βαθμό από αυτά, επικαλούνται το περιορισμένο ΑΕΠ και τα μεγέθη της αγοράς. Χώρες, όμως, με συγκρίσιμο ΑΕΠ, όπως η **Πορτογαλία**, έχουν δείκτες απασχόλησης και καταστημάτων εγγύτερα στον μέσο όρο της Ευρωζώνης, σε σχέση με τη χώρα μας.

Είναι παράδοξο να επικαλούνται ένα τόσο στατικό επιχείρημα σήμερα που έχει λυθεί το ζήτημα των κόκκινων δανείων, που υπάρχει αναπτυξιακή δυναμική στην οικονομία για τα επόμενα χρόνια, δυναμική που θα ενισχύσουν και οι ίδιες, μοχλεύοντας σημαντικά ποσά και ενισχύσεις από το Ταμείο Ανασυγκρότησης και από πόρους της Ε.Ε.

Σε κάθε περίπτωση, **ειδικά στην Ελλάδα οι Τράπεζες** οφείλουν να λάβουν σοβαρά υπόψη, τις οικονομικοκοινωνικές ιδιαιτερότητες, τη γεωμορφολογία, τη νησιωτικότητα, τα εθνικά ζητήματα αλλά και τις ιδιαίτερες ανάγκες του αγροκτηνοτροφικού τομέα και του τουρισμού, ο οποίος προσθέτει εκατομμύρια επισκέπτες και συναλλασσόμενους κάθε χρόνο.

4. Οι Τράπεζες ισχυρίζονται πως υπάρχει δραστική αλλαγή στις συναλλακτικές συνήθειες της πελατείας, με ολοκληρωτική στροφή στα ψηφιακά-εναλλακτικά δίκτυα συναλλαγών. Τι ισχύει, τελικά;

Οι Διοικήσεις των Τραπεζών παραβλέπουν: ότι οι πρόσφατες «αλματώδεις αυξήσεις» των ψηφιακών συναλλαγών πηγάζουν από ιδιαίτερα χαμηλά μεγέθη εκκίνησης.

Παραβλέπουν, επίσης, ότι οι συναλλακτικές συμπεριφορές της πελατείας ανατράπηκαν βίαια κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Οι πελάτες υποχρεώθηκαν στη χρήση ψηφιακών συναλλαγών, αφού λόγω της πανδημίας απαγορεύτηκαν:

- ➔ οι αναλήψεις μετρητών μέχρι 400 ευρώ στο κατάστημα,
- ➔ οι καταθέσεις μετρητών μέχρι 1.000 ευρώ (μόνο με χρήση κάρτας στα ΑΤΜ),
- ➔ οι πληρωμές λογαριασμών τρίτων ορίστηκε να γίνονται υποχρεωτικά μέσω internet banking ή APS και όχι στα ταμεία του καταστήματος,
- ➔ η ενημέρωση λογαριασμών ορίστηκε υποχρεωτικά μέσω internet banking κλπ.

Παράλληλα, ενισχύθηκε η χρήση πιστωτικών και χρεωστικών καρτών για αγορές. **Όμως, οι συναλλακτικές συμπεριφορές που επιβλήθηκαν λόγω της πανδημίας, είναι δεδομένο ότι θα διαφοροποιηθούν σε συνθήκες «κανονικότητας» που έχει ήδη ξεκινήσει.**

Απόδειξη για τα παραπάνω είναι ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής:

- το 2021 το ποσοστό του συνολικού πληθυσμού **που δεν έχει χρησιμοποιήσει ποτέ το διαδίκτυο** είναι μακράν το υψηλότερο και ανέρχεται στο 20% με το ποσοστό στην Ευρωζώνη να ανέρχεται μόνο στο 7%.

Ειδικότερα για την ηλικιακή κατηγορία 55-64 ετών το ποσοστό στη χώρα μας ανέρχεται στο 31,95% με το μέσο όρο στις χώρες της Ευρωζώνης να ανέρχεται μόνο στο 10%, ενώ για την κατηγορία 65-74 ετών το ποσοστό εκτοξεύεται στο 62,5% στη χώρα μας έναντι 25% στην Ευρωζώνη.

Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 55-64 ετών που δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ το διαδίκτυο	
Ελλάδα	31,95
Πορτογαλία	26,01
Μάλτα	25,40
Κύπρος	18,58
Ρουμανία	17,87
Ιταλία	14,15
Σλοβενία	13,20
Σλοβακία	13,14
Ευρωζώνη	10
Εσθονία	10,29
Αυστρία	7,90
Γερμανία	7,79
Ισπανία	6,70
Γαλλία	6,39
Βέλγιο	5,98
Ολλανδία	3,59
Φινλανδία	1,67
Σουηδία	1,08
Δανία	0,70
Ιρλανδία	0,00

Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 65-74 ετών που δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ το διαδίκτυο	
Ελλάδα	62,5
Πορτογαλία	47,9
Μάλτα	42,0
Ρουμανία	41,4
Κύπρος	39,5
Ιταλία	35,4
Σλοβενία	31,2
Αυστρία	29,5
Ευρωζώνη	25
Εσθονία	27,3
Σλοβακία	26,7
Ισπανία	23,6
Γερμανία	20,9
Γαλλία	18,1
Β'ελγιο	18,0
Φινλανδία	9,6
Ολλανδία	7,1
Σουηδία	6,6
Luxembourg	4,9
Δανία	3,1
Ιρλανδία	0,4

- το 2021 το ποσοστό του συνολικού πληθυσμού στην Ελλάδα που χρησιμοποίησε τη διαδικτυακή τραπεζική(internet banking) ήταν **54%**, το χαμηλότερο στην **Ευρωζώνη και στην 26^η θέση κατάταξης από τις 28 χώρες της ΕΕ**, με το μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση να βρίσκεται το 2021 στο 66%.

Ποσοστό του πληθυσμού 16-74 ετών που χρησιμοποίησε τη διαδικτυακή τραπεζική το 2021	
Φινλανδία	96
Ολλανδία	96
Δανία	96
Εσθονία	90
Σουηδία	86
Λιθουανία	83
Βέλγιο	81
Γαλλία	78
Ιρλανδία	78
Αυστρία	77
Μάλτα	72
Κύπρος	71
Ισπανία	69
Κροατία	68
Ευρωπαϊκή Ένωση	66
Σλοβακία	65
Πορτογαλία	64
Σλοβενία	64
Ιταλία	55
Γερμανία	55
Ελλάδα	54
Ρουμανία	19

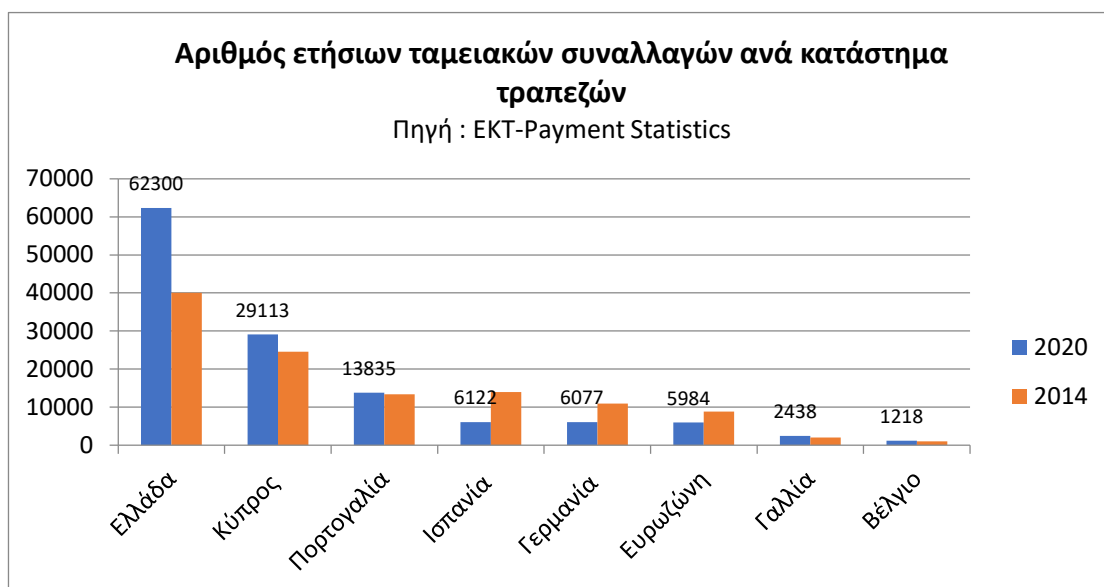
- στην **ηλικιακή ομάδα 55-64 ετών** μόνο 47% κάνει χρήση της διαδικτυακής τραπεζικής, με το αντίστοιχο ποσοστό να μειώνεται σε μόλις 37% για την **ηλικιακή ομάδα 65-74 ετών**, τα χαμηλότερα ποσοστά στην Ευρωζώνη.

Ποσοστό του πληθυσμού 55-64 ετών που χρησιμοποίησε τη διαδικτυακή τραπεζική το 2021	
Φινλανδία	97
Δανία	95
Ολλανδία	94
Σουηδία	91
Εσθονία	84
Latvia	79
Czechia	79
Βέλγιο	78
Γαλλία	74

Λιθουανία	74
Ιρλανδία	72
Ισπανία	68
Αυστρία	65
Ευρωπαϊκή Ένωση	61
Κύπρος	58
Σλοβενία	56
Μάλτα	55
Σλοβακία	55
Ιταλία	53
Πορτογαλία	52
Γερμανία	48
Ελλάδα	47
Ρουμανία	11

Ποσοστό του πληθυσμού 65-74 ετών που χρησιμοποίησε τη διαδικτυακή τραπεζική το 2021	
Φινλανδία	95
Δανία	93
Ολλανδία	92
Σουηδία	86
Βέλγιο	76
Εσθονία	74
Γαλλία	71
Ιρλανδία	69
Λιθουανία	56
Ευρωπαϊκή Ένωση	55
Αυστρία	53
Ισπανία	52
Ιταλία	46
Σλοβακία	44
Σλοβενία	44
Κύπρος	42
Πορτογαλία	40
Γερμανία	40
Μάλτα	40
Ελλάδα	37
Ρουμανία	4

- για τους κατοίκους των **ημιαστικών-περιαστικών περιοχών** η χρήση της διαδικτυακής τραπεζικής περιορίζεται στο 51%, (έναντι 63% στις μεγάλες αστικές περιοχές) και σε μόλις 38% στις **αγροτικές περιοχές**, με τα ποσοστά αυτά να είναι και πάλι τα χαμηλότερα στην Ευρωζώνη.
- ο **αριθμός ταμειακών συναλλαγών/κατάστημα** είναι ο υψηλότερος στην Ευρωζώνη και μάλιστα **δεκαπλάσιος** του μέσου όρου της (62.300 ετήσιες συναλλαγές/κατάστημα στην Ελλάδα, έναντι 5.984/κατάστημα στην Ευρωζώνη, σύμφωνα με την έκθεση Payment Statistics 2020 της ΕΚΤ.).

- υπάρχει αυξανόμενη δυσφορία και συνεχείς διαμαρτυρίες της πελατείας, ιδιωτών και επιχειρήσεων, καθώς και των τοπικών κοινωνιών για το συνεχιζόμενο κλείσιμο καταστημάτων δικτύου, ακόμα και σε γεωγραφικά απομακρυσμένες, νησιωτικές ή εθνικά ευαίσθητες περιοχές .
- από τα παραπάνω στοιχεία εξάγεται το συμπέρασμα ότι σήμερα, τουλάχιστον το **40% της πελατείας** (όχι μόνο οι ηλικιωμένοι, που έχουν άλλωστε κάθε δικαίωμα σε ισότιμη και απρόσκοπτη εξυπηρέτηση, αλλά και συμπολίτες μας που για διάφορους λόγους αδυνατούν να έχουν πρόσβαση σε κατάλληλο εξοπλισμό - Η/Υ, smartphones - ή/και σε κατάλληλες και ασφαλείς διαδικτυακές συνδέσεις λόγω κόστους, προβλημάτων όρασης, έλλειψης γνώσεων και δεξιοτήτων ή και κατάλληλων τοπικών υποδομών) **αδυνατεί να χρησιμοποιήσει τα εναλλακτικά/ψηφιακά δίκτυα.**

Θεωρούμε εξαιρετικά αρνητικό να αποκλείονται κατ' αυτό τον τρόπο ολόκληρες κατηγορίες της πελατείας των Τραπεζών, ή να επιβαρύνονται αυτές δυσανάλογα, προκειμένου να έχουν πρόσβαση σε βασικές τραπεζικές υπηρεσίες και συναλλαγές. Ακόμα πιο αρνητικό είναι να αποκλείονται ολόκληρες τοπικές κοινωνίες, η ελληνική ύπαιθρος, που αργά ή γρήγορα καταδικάζονται σε οικονομικό μαρασμό.

Καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας αναδείχθηκε:

- ➔ Η κομβική σημασία της παροχής τραπεζικών υπηρεσιών.
- ➔ Η παροχή τραπεζικών υπηρεσιών και προϊόντων αποτελεί δημόσιο αγαθό, για τον λόγο αυτό οι Τράπεζες συνέχισαν να λειτουργούν υποχρεωτικά με απόφαση της κυβέρνησης.
- ➔ Οι Τράπεζες μαζί με τους τραπεζοϋπαλλήλους έπαιξαν κομβικό ρόλο στη λειτουργία ολόκληρης της οικονομίας της κοινωνίας με την ομαλή συνέχιση της καταβολής μισθών, συντάξεων, ενισχύσεων κλπ, καθώς και των πάσης φύσεως συναλλαγών.

Θέση της ΟΤΟΕ είναι πως τα καταστήματα δικτύου και το προσωπικό τους είναι το αναντικατάστατο πρόσωπο και ο σύνδεσμος εμπιστοσύνης της κάθε Τράπεζας με την πελατεία στις γειτονιές και στις τοπικές κοινωνίες. Γιατί οι τράπεζες δεν πωλούν οποιοδήποτε προϊόν. Πωλούν πρώτιστα πίστη, εμπιστοσύνη. Αυτά δεν χτίζονται ούτε διατηρούνται χωρίς την απαραίτητη και αναντικατάστατη διαπροσωπική επαφή, είτε σε έκτακτες συνθήκες πανδημίας είτε σε συνθήκες κανονικότητας που σταδιακά επανερχόμαστε.

5. Γίνεται λόγος για συνθήκες «Τραπεζικού αποκλεισμού». Τι είναι και τι συνέπειες έχει για τα νοικοκυριά, τις επιχειρήσεις, τις τοπικές κοινωνίες;

Ο τραπεζικός αποκλεισμός, δηλαδή η αδυναμία πρόσβασης του κάθε πολίτη, νοικοκυριού ή επιχείρησης σε βασικές τραπεζικές υπηρεσίες που να βρίσκονται σε λογική απόσταση από τον τόπο της κατοικίας ή της δραστηριότητάς του, έχει πολλαπλά προβληματίσει τους διεθνείς οργανισμούς και την ίδια την Ε.Ε.

Ο ψηφιακός τραπεζικός αποκλεισμός, που είναι αλληλένδετος με τη συντελούμενη μετάβαση στην ψηφιακή Τραπεζική και με την δραστική συρρίκνωση του δικτύου τραπεζικών καταστημάτων, συνδέεται κατά κανόνα με **4 παράγοντες**:

- **Την αδυναμία πρόσβασης (φυσικής -σε προσιτό κατάστημα- ή και οικονομικής, λ.χ. κάλυψη κόστους αγοράς ψηφιακού εξοπλισμού, σύνδεσης, πληρωμής προμηθειών κλπ) του πελάτη στις τραπεζικές υπηρεσίες.** Ειδικά στην περιφέρεια, οι ψηφιακές συναλλαγές δεν μπορεί να αποτελούν τη μόνη επιλογή για τον πελάτη, χωρίς άλλη προσιτή εναλλακτική.
- **Την έλλειψη κινήτρου** (αδυναμία κατανόησης της χρησιμότητας και των ωφελειών από τη χρήση εναλλακτικών καναλιών, έναντι του κόστους τους για τον πελάτη).
- **Την έλλειψη ψηφιακών γνώσεων και δεξιοτήτων.**
- **Την έλλειψη εμπιστοσύνης στη χρήση εναλλακτικών καναλιών συναλλαγής,** ιδιαίτερα τον φόβο για ψηφιακές απάτες, οι οποίες δεν έχουν εκλείψει.

Σήμερα, η ψηφιοποίηση των τραπεζικών εργασιών, σε συνδυασμό με τη συρρίκνωση του δικτύου καταστημάτων αλλά και των ΑΤΜ, προκαλεί σοβαρά προβλήματα και επιβαρύνσεις στους συνταξιούχους, στους αγρότες, στους μικρομεσαίους και στους επαγγελματίες, όχι απαραίτητα μεγάλης ηλικίας, που αδυνατούν να χρησιμοποιήσουν τα εναλλακτικά διαδικτυακά κανάλια συναλλαγών.

Κατά συνέπεια όλοι αυτοί θα πρέπει να διαθέσουν χρόνο και χρήμα για μετακινήσεις προκειμένου να εξυπηρετηθούν από το πλησιέστερο εναπομείναν κατάστημα ή ΑΤΜ (που δεν είναι απαραίτητα της Τράπεζας που είχαν επιλέξει, ούτε βρίσκεται σε εύλογα προσιτή απόσταση).

Σε επίπεδο τοπικών κοινωνιών, η απόσυρση των Τραπεζών από αυτές (σε αρκετές περιπτώσεις εναρμονισμένη με τις επιλογές ανταγωνιστριών Τραπεζών) συνδέεται με απομόνωση, υποβάθμιση και εν τέλει με οικονομικό μαρασμό, ειδικά στις δραστηριότητες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του τόσο κρίσιμου, στις σημερινές συνθήκες, αγροτοκτηνοτροφικού τομέα, λόγω απόσυρσης των καταθέσεων, μη ομαλής-πρόσβασης των αγροτών και των μικρομεσαίων σε επιχειρηματικές συμβουλές και δανεισμό. Όλα τα παραπάνω ισχύουν πολύ περισσότερο για το κλείσιμο των καταστημάτων δικτύου στις νησιωτικές περιοχές.

Ο ψηφιακός τραπεζικός αποκλεισμός σημαντικού μέρους της πελατείας και των τοπικών κοινωνιών είναι ένα πρόβλημα που ήδη απασχολεί έντονα τους εργαζόμενους στις Τράπεζες, τις τοπικές κοινωνίες και τους τοπικούς φορείς.

Οφείλει να απασχολήσει εξίσου τις Διοικήσεις των Τραπεζών αλλά και - ως μείζον οικονομικό και κοινωνικό ζήτημα - την ίδια την Πολιτεία.

6. Γιατί πρέπει ο ψηφιακός αποκλεισμός να απασχολήσει την Πολιτεία;

Κατ' αρχήν υποτίθεται ότι οι εποπτικές αρχές στις περισσότερες χώρες Ε.Ε. υποχρεώνουν τις Τράπεζες να διασφαλίζουν **κατάλληλη και ομαλή πρόσβαση για κάθε πολίτη, χωρίς διακρίσεις, σε βασικές τραπεζικές υπηρεσίες** (καταθέσεις, αναλήψεις, δάνεια, λοιπές συναλλαγές κ.λπ.).

Στην Ελλάδα, όπως και σε άλλες χώρες της Ε.Ε, από το 2010 επιβλήθηκαν στους πολίτες οι συναλλαγές μέσω Τράπεζας για την είσπραξη μισθών-συντάξεων, (λογαριασμοί μισθοδοσίας), οι επαγγελματικοί λογαριασμοί για τις συναλλαγές μεταξύ επιχειρήσεων, καθώς και η απαγόρευση συναλλαγών με μετρητά για ποσά άνω των 1.500 ευρώ, με στόχο τη διαφάνεια και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής.

Από την 1/1/2013 το όριο συναλλαγών σε ρευστά μειώθηκε στα 500 ευρώ.

Από το 2014 η πληρωμή των ενοικίων ορίστηκε να γίνεται υποχρεωτικά μέσω Τράπεζας.

Από το 2015 και ως συνέπεια των capital controls, επεκτάθηκαν και έγιναν υποχρεωτικές οι ηλεκτρονικές συναλλαγές και οι συναλλαγές με κάρτες, μέσω και του **«κτισίματος του αφορολόγητου»**.

Όπως ήδη αναφέρθηκε, με την έναρξη της πανδημίας επιβλήθηκε σειρά νέων περιορισμών στη χρήση μετρητών και στις συναλλαγές στα φυσικά καταστήματα των Τραπεζών, για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, ενώ επεκτάθηκαν περαιτέρω οι συναλλαγές με κάρτες.

Με αυτά τα δεδομένα και λαμβάνοντας υπόψη ότι

- αφ' ενός οι τράπεζες **ανάλωσαν για την ανάταξη και εξυγίανσή τους δημόσιο χρήμα** (ανακεφαλαιοποιήσεις), με **σοβαρή συνακόλουθη ζημία του ΤΧΣ και του Δημοσίου**, ενώ συνεχίζουν να αξιοποιούν δημόσιες εγγυήσεις για την απαλλαγή τους από τα κόκκινα δάνεια,
- αφ' ετέρου ότι **οι χ/π υπηρεσίες είναι**, βάσει και των αλληπάλληλων ρυθμίσεων στις οποίες προχώρησε η Πολιτεία **βασικά και απαραίτητα δημόσια αγαθά**,

εκτιμούμε ότι οι ελεγκτικοί θεσμοί, οι αρμόδιες ανεξάρτητες Αρχές και βέβαια η εκάστοτε Κυβέρνηση δεν μπορούν να μένουν αμέτοχες απέναντι στις πρακτικές δραστηκής συρρίκνωσης που υιοθετούνται από τον κλάδο, τόσο σε ό,τι αφορά στα καταστήματα δικτύου, όσο και σε ό,τι αφορά στην απασχόληση.

Η πρόσβαση κάθε πολίτη και κάθε τοπικής κοινωνίας σε προσιτές και κατάλληλες για τις ανάγκες τους χ/π υπηρεσίες δεν είναι ιδιωτική υπόθεση των Τραπεζών.

Είναι ένα μείζον οικονομικό, κοινωνικό, άρα και πολιτικό πρόβλημα και οφείλει άμεσα να αντιμετωπιστεί ως τέτοιο, με το να μπουν τίτλοι τέλους στο κλείσιμο των καταστημάτων δικτύου και στη συνεχή συρρίκνωση της απασχόλησης στις τράπεζες, λαμβάνοντας υπ' όψη και την νέα Κλαδικής ΣΣΕ.

7. Αρα δεν πλεονάζει προσωπικό, όπως ισχυρίζονται οι Τράπεζες;

Με βάση τα όσα αναπτύξαμε και τεκμηριώσαμε παραπάνω, όχι μόνο δεν πλεονάζει, αλλά **λείπει προσωπικό** (όπως και καταστήματα στο δίκτυο των Τραπεζών).

Άλλωστε, για τη διαπίστωση της ύπαρξης πλεονάζοντος προσωπικού οφείλει να λαμβάνεται υπόψη η Τράπεζα στο σύνολό της, με όλα τα υποκαταστήματά της. Το προσωπικό έχει άλλωστε ως εργοδότη την Τράπεζα και όχι συγκεκριμένο κατάστημά της. Με άλλα λόγια, δεν ερευνάται μόνο τι συμβαίνει σε ένα ή σε μερικά υποκαταστήματα, δεδομένου ότι αυτά δεν έχουν επιχειρηματική αυτοτέλεια, δεν αποτελούν χωριστές επιχειρήσεις.

Σήμερα, οι Τράπεζες έχουν κυριολεκτικά γυρίσει σελίδα, αφήνοντας πίσω τις εποχές της κρίσης, κάτι που προκύπτει από όλες τις επίσημες ανακοινώσεις των αποτελεσμάτων τους, επομένως το να επικαλούνται κινδύνους **για περαιτέρω μείωση του λειτουργικού τους κόστους σε βάρος της απασχόλησης**, τη στιγμή μάλιστα που αυτό είναι απολύτως ανταγωνιστικό σε σχέση με τα δεδομένα των Ευρωπαϊκών Τραπεζών, είναι **τουλάχιστον αβάσιμη και, από νομική άποψη, καταχρηστική**.